

Péter első és második levelének fő témái

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: 3Mózes 11:44; 16:16-19; Ézsaiás 53:5-6, 9; Róma 13:1-7; 1Korinthus 14:40; 2Timóteus 3:16

„Aki a mi bűneinket maga vitte fel testében a fára, hogy a bűnöknek meghalván, az igazságnak éljünk: akinek sebeivel gyógyultatok meg” (1Pt 2:24).

Péter első és második levelét gyakorlati okokból írta az apostol. Első levelében a keresztyének üldözésének nagy kérdésével foglalkozott, a másodikban a hamis tanítók jelentettek nagy gondot. Erőteljesen és határozottan írt, miközben bátorítani akarta olvasóit, figyelmeztetve őket az előttük álló kihívásokra.

Fontos megemlíteni, hogy Péter mindkét kérdésre teológiai magyarázatot adott. Az üldözések okozta szenvedés miatt elgondolkodott Jézus szenvedésin és halálán, ami az üdvösségünket eredményezte. A hamis tanítókra Isten ítélete vár. Erre az ítéletre akkor kerül sor, miután a mennyben töltött ezer év végén Jézus visszatér a földre a megváltottakkal. Ilyen témákkal foglalkozott Péter a két levelében.

Az utolsó heti tanulmányban még részletesebben nézünk majd meg öt olyan témát, melyekről Péter írt: Jézus szenvedése, amely az üdvösségünket eredményezte; milyen gyakorlati választ vált ki belőlünk, hogy tudjuk: az utolsó ítéletben Isten ítéletet mond a tetteinkről; a reménységünk Jézus közeleli visszajövetelében; a társadalmi és az egyházi rend; a Szentírás szerepe életünk vezetésében.

A SZENVEDÉS, JÉZUS ÉS AZ ÜDVÖSSÉG

Olvassuk el a következő szakaszokat, és írjuk le, hogy mit mondanak el az üdvösségről!

1Pt 1:2 _____

1Pt 1:8-9 _____

1Pt 1:18-19 _____

1Pt 2:22-25 _____

1Pt 3:18 _____

Amikor Péter megemlíti az üdvösséget, általában Jézusról olyan összefüggésben beszél, mint aki a bűnösök Helyettese. Például 1Pt 2:22-24 verseiben Jézus szenvedéseiről írva a nyelvezete Ézs 53:5-6, 9 verseit tükrözi. A helyettes áldozat gondolatát mutatja be: „[Jézus] *a mi bűneinket maga vitte fel testében*” a keresztre, és az Ő *„sebeivel gyógyultatok meg”* (1Pt 2:24).

A héber Bibliában leírt számos áldozat alkalmával a bűnös elvitte a tempomba az áldozatot és rátette a kezét. Ezzel a bűnt jelképesen áthelyezte a bűnösörről az állatra, amely a bűnös helyett halt meg (3Móz 4:29-30, 33-34; 14:10-13). A bűn tisztátalansága az oltáron felgyülemlt, amit az engesztelés napján tisztítottak meg és távolítottak el (3Móz 16:16-19).

Az áldozat vére fontos szerepet játszott a bűnért végzett engesztelés során. A keresztényt Jézus drága vére váltja meg (1Pt 1:18-19). Pál is kifejtette a helyettesítő áldozat gondolatát: Jézus, aki nem ismert bűnt, bűnné lett értünk (2Kor 5:21). 1Pt 3:18 szintén kijelenti, hogy Krisztus a bűneinkért szenvedett, az igaz (Jézus) a nem igazakért (mi).

Pálhoz hasonlóan (Róm 3:21-22) Péter is hangsúlyozza, hogy szükségünk van a hitre: *„Őt szerettétek, pedig nem láttátok... mert elértétek hitetek célját, lelketek üdvösségét”* (1Pt 1:8-9, RÚF). Az üdvösséget nem érdemelhetjük ki istenfélő magaviselettel, hanem úgy nyerjük el, ha hiszünk abban, amit Jézus értünk tett és személyes Megváltónkként fogadjuk el Őt. A bizonyosságunk benne van, nem önmagunkban. Milyen valódi biztosítékunk lehetne, ha magunkra volnánk utalva?

Miért a Helyettesünk, Jézus az üdvösségünk reménysége? Hogyan találunk nyugalmat ebben a felmérhetetlen igazságban?

HOGYAN ÉLJÜNK?

A 2Pt 3:11 versében feltett kérdés témájára tér vissza Péter a legtöbbet: „*Mivel pedig mindezek így felbomlanak, milyen szentül és kegyesen kell nektek élnetek*” (RÚF)?

Olvassuk el a következő igét! Mit mond Péter a keresztény magaviseletről? 1Pt 1:15-17, 22; 2:1; 3:8-9, 11; 4:7-11; 2Pt 3:11

Péter sokszor foglalkozik a keresztény magatartással két levelének több részében is, és néhány téma folyton visszatér. Először is kétszer emeli ki az Isten ítélete és a keresztény magatartás közötti kapcsolatot (1Pt 1:17; 2Pt 3:11). Isten megítéli majd mindenkinek a cselekedeteit. Tehát a keresztényeknek szent életet kell élniük.

Másodszor pedig Péter több ízben is megemlíti, hogy a keresztények szentek legyenek. A héber Bibliában a szent dolgokat a templomi használatra (2Móz 26:34; 28:36; 29:6, 37) vagy Isten céljaira (pl. a szombat, 1Móz 2:3) különítették el. Péter azt a kérdést is érintette, hogy Isten terve szerint a népének is szentnek kellett lennie, ahogy Ő is szent (3Móz 11:44; 19:2; 1Pt 1:15-16). „Megszentelésnek” hívjuk egy szent dolog elkülönítésének folyamatát, Péternek pedig az a vágya, hogy a Szentlélek megszentelje olvasóit és engedelmessé tegyen Jézusnak (1Pt 1:2).

Harmadszorban Péter konkrétan megnevezi, hogy milyen magaviselet illik azokhoz, akik megszenteltettek. Ki kell irtaniuk magukból minden gonoszást, álnokságot, képmutatást, irigykedést és rágalmazást (1Pt 2:1). Törekedjenek az egységre, szeressék egymást és legyenek alázatosak (1Pt 3:8-9), legyenek jószágosak, istenfélők és szeretetteljesek (2Pt 1:5-7). Állandóan szeretettel viszonyuljanak az emberekhez (1Pt 4:7-11). Végül pedig arra buzdítja az olvasóit, hogy vessék minden gondjukat Jézusra (1Pt 5:7).

Hogyan tanulhatjuk meg egymást ítélkezés nélkül bátorítani, és hogyan élhetünk olyan életet, amelyre Péter hív a leveleiben?

REMÉNYSÉG A MÁSODIK ADVENTBEN

Olvassuk el a következő verseket és írjuk le, hogy mit mondanak a jövőbeli eseményekről!

1Pt 1:4 _____

1Pt 1:17 _____

1Pt 4:5-6 _____

1Pt 4:17 _____

2Pt 3:1-10 _____

Péter első levelének első olvasói és hallgatói számára az üldözés jelentette az egyik legnagyobb nehézséget. Az apostol azzal a gondolattal nyugtatgatja őket, hogy bár életüket akadályozhatja az üldözés, jutalom várja őket a mennyben, amit senki nem vehet el tőlük. Első levelének legelején Péter megemlíti, hogy a keresztényeknek van egy romolhatatlan öröksége, ami a mennyben várja őket (1Pt 1:4). Két dolgot emel ki, ami a jövőben be fog következni: az utolsó ítéletet és a gonosz tűz általi elpusztítását. Vagyis bemutatta, hogy bár most üldözik a hívőket, Isten majd igazságot és ítéletet szolgáltat, a hívők pedig elnyerik örök jutalmukat. Péter három külön alkalommal is megemlíti az ítéletet (1Pt 1:17; 4:5-6, 17). Azt mondja, hogy az Atya Isten minden embert meg fog ítélni a cselekedetei szerint, részrehajlás nélkül (1Pt 1:17). Megjegyzi, hogy maga Jézus készen áll megítélni az élőket és a halottakat (1Pt 4:5). Azt az érdekes gondolatot is hozzáfűzi, hogy az ítélet Isten házanépén kezdődik el (1Pt 4:17). Szintén megemlíti, hogy „*az istentelen emberek*” az egész világra kiterjedő tűzben pusztulnak majd el (2Pt 3:7). Időt tölt még azzal a problémával, hogy vajon Jézus visszajön-e egy sem (2Pt 3:1-10). Rámutat, hogy Jézus második eljövetelének „*késlekedése*” csak azért van, hogy még többen megbánhassák a bűneiket és megmenekülhessenek. Arra is rávilágít, hogy a jövőbeli elszámolás bizonyosságának mindenkit meg kellene győznie, ezáltal szent és feddhetetlen életre kellene ösztönöznie őket. Így akármennyire is összpontosít Péter a jelenre és a gyakorlati keresztény életre, mindig olvasói előtt tartja a rájuk váró jövő képét. Röviden: akármilyenek is legyenek jelen pillanatban a körülményeink, hittel és engedelmisséggel kell előre törnünk!

Miért kell hittel és engedelmisséggel előre haladnunk a körülményeinktől függetlenül? Mi más választásunk van?

TÁRSADALMI ÉS EGYHÁZI REND

Olvassuk el a következő szakaszokat! Mit mond Péter ezekben a versekben a világi és az egyházi vezetésről? Miként viszonyuljanak a keresztények mindkettőhöz? Hogyan vonatkoztathatjuk a szavait a saját helyzetünkre, bárhol éljünk is?

1Pt 2:11-21 _____

1Pt 5:1-5 _____

Péter olyan korban élt, amelyben időnként a világi és a vallási hatóságok is üldözték a keresztényeket. Ez még nagyobb nyomatókat ad mindannak, amit Pállal együtt megfogalmaz a vezetők helyes szerepéről (1Pt 2:13-17; Róm 13:1-7). Mind Péter, mind Pál szerint maga Isten állította helyükre a vezetőket, hogy visszatartsák azokat, akik rosszat akarnak tenni. Természetesen előfordul olyan is, amikor az uralmon levő erőssel van a baj. Péter idejében a keresztényeknek éppen ezzel kellett szembenéznük, és hosszú éveken át a helyzet csak egyre súlyosbodott.

Viszont általában a jó kormányzat a törvény, a rend és a közbiztonság őre. Még ma is láthatunk példákat a jog és a rend felborítására, és ilyen esetben óriási szükség van a helyesen működő kormányzatra. Való igaz: a jó kormányzat Isten egyik legnagyobb áldása, amit csak adhatott az emberiségnek!

Péter kétségkívül osztaná Pál meggyőződését, miszerint a helyes egyházi irányítás is fontos. Pál felszólít: „*Azonban minden illendően és rendben történjék*” (1Kor 14:40) a gyülekezeti istentiszteleteken. Péter pedig arra kéri az egyházi vezetőket, hogy „*Legeltessétek az Istennek köztetek lévő nyáját*” (1Pt 5:2), méghozzá alázattal és gondoskodóan. A helyi gyülekezeteket jól kell vezetni. A jó vezetőnek elképzelése van a jövőről, egységet teremt és képessé tesz másokat arra, hogy Isten dicsőségére használják lelki ajándékait.

1Pt 5:5 versében az áll, hogy öltük fel az alázatosságot. Hogyan tanulhatunk meg alázattal viszonyulni egymáshoz? Mit tehetünk egyénileg mi magunk azért, hogy ez jellemezze az emberi kapcsolatainkat?

A SZENTÍRÁS ELSŐBBSÉGE

Olvassuk el az alábbi szakaszokat! Mit árulnak el a Bibliáról, ami alapján megérthetjük, hogy milyen szerepet kell kapnia az életünkben és a hitünkben?

1Pt 1:10-12 _____

2Pt 1:16-20 _____

2Pt 3:2 _____

2Pt 3:16 _____

Második levelében Péter szembeszáll a hamis tanítókkal. A felhatalmazásának két forrását nevezi meg: „*megemlékeztek a szent prófétáktól ezelőtt mondott beszédekről, és az Úrnak és Megtartónak általunk, az apostolok által közölt parancsolatairól*” (2Pt 3:2). Ma is oda fordulhatunk a „*szent próféták*” szavaihoz – vagyis az Ószövetséghez. Természetesen az apostolok már nem élnek, ám bizonyos tekintetben jobb dolgunk van: megtaláljuk ihletett bizonyágtételüket az Újszövetségben. Máté, Márk, Lukács és János ránk hagyta Jézus életének, halálának és feltámadásának pontos történetét. *Az apostolok cselekedeteiben* az apostolok tevékenységeiről szóló feljegyzéseket találjuk. Mi magunk olvashatjuk az apostolok ihletett szavait. Pál nagy erővel ír Isten Igéjének hatalmáról (2Tim 3:16). Péter is a Szentíráshoz irányítja az olvasóit, mint a tantételek és az erkölcsi tekintély forrásához. Péter arra figyelmezteti olvasóit és a hallgatókat 2Pt 3:16 versében, hogy bár a Szentírás az igazság forrása, ha nem figyelünk jól arra az üzenetre, amit a Szentlélek akar velünk megértetni, akkor félreérthetjük az igazságnak a forrását, ami pedig szörnyű következményekkel járhat.

Szavai felhívják a figyelmet a Biblia tanulmányozásának alapvető elveire. Olvassuk imádkozva a Szentírás szakaszait! A fejezet, a könyv és a Biblia egészének összefüggésében értsük meg a verseket! Konkrétan mit tárgyalt az író az adott részben? Mindezt az adott kor történelmi kontextusának a fényében vizsgáljuk! (Például *Péter első és második levelének* esetében ez az I. századi Római Birodalom.) Olvasás közben keressük a lelki tanulságokat, azzal a tudattal, hogy a Biblia központi üzenete a Krisztus áldozati halála által nyert üdvösség (1Pt 1:10-12). Végezetül pedig a saját életünkre vonatkoztatva olvassuk a Biblia szakaszait! Milyen igazságot szeretne Isten nekünk átadni? Hogyan alkalmazhatjuk az írott Igét az életünkben úgy, hogy pozitívan hozzá tudjunk járulni Isten országának építéséhez?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

Leveleiben Péter a súlyos teológiai gondolatok között nagy hangsúlyt helyez a keresztényi életre és arra, hogy miként kell egymással bánnunk. Más szóval, igenis fontos úgy megismerni az igazságot, ahogy az Jézusban van. Ám még ennél is fontosabb, hogy *az igazság szerint is kell élnünk!* Már a levél elején ezeket a komoly szavakat olvashatjuk: „*Lelketeket az igazság iránt való engedelmességben képmutatás nélkül való atyafiúi szeretetre tisztítván meg a Lélek által, egymást tiszta szívből szeressétek*” (1Pt 1:22). Figyeljük meg, hogyan kapcsolja össze lelkünk megtisztítását az igazságnak való engedelmességgel! Az igazság megváltoztat, olyan néppé tesz, amelyik buzgón és „*tiszta szívből*” képes szeretni egymást. E felé a cél felé kell törekednünk! El tudjuk képzelni, mennyire más lenne az életünk és a gyülekezetünk, ha ennek eleget tennénk? Gondoljuk csak el, hogy ez milyen hatással lenne már csak az egyházi egység érzetére is! „*Testvérek! Arra kérlek benneteket, hogy vigyétek magatokkal otthonaitokba és gyülekezeteitekbe Krisztus lelkületét! Tegyétek félre a hitetlenséget és bírálgatást! Olyan időkhöz közeledünk, amikor minden eddiginél jobban össze kell tartanunk és együtt kell munkálkodnunk. Az egységben erő van, a széthúzásban és egyenlenségben pedig csak gyengeség*” (*Szemelvények Ellen G. White írásából*. 2. köt. Budapest, 2000, Advent Kiadó, 355. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) 2Pt 3:12 versében az apostol azt írta, hogy várjuk és siettetjük az „*Isten napjának eljövetelét, amikor majd az egek lángolva felbomlanak, és az elemek égve megolvadnak*” (RÚF). Mit jelent Isten napjának a „siettetése”? Hogyan siettethetjük Isten napját, azaz a második adventet?
- 2) Azt szoktuk mondani, hogy a természet Isten „második könyve”. Sajnos ezt a második könyvet is félre lehet magyarázni, ahogy az elsőt, a Bibliát is. Például sokak fejéből kitörölték a természet tervezettségének és céljának gondolatát, és a véletlenszerű mutáció és a természetes kiválasztódás darwini képzetével helyettesítették azt. Azt tanítják, hogy a világot senki nem tervezte meg, csak úgy tűnik. Hogyan olvashatjuk és értelmezhetjük tehát helyesen ezt a második könyvet? Milyen határokon belül taníthat a második könyv Istenről? Milyen segítséget kaphatunk az első könyvből, hogy megfelelően érthessük a másodikat? Mi történik, ha a természetben – a második könyvön – alapuló magyarázatunk ellentmond az elsőnek, a Bibliának? Hol van ilyenkor a probléma?

HŰ MINDHALÁLIG

„Ne dicsekedjék a bölcs az ő bölcsességével, az erős se dicsekedjék az erejével, a gazdag se dicsekedjék a gazdagságával; hanem azzal dicsekedjék, aki dicsekedik, hogy értelmes és ismer engem, hogy én vagyok az Úr, aki kegyelmet, ítéletet és igazságot gyakorlok e földön; mert ezekben telik kedven, azt mondja az Úr” (Jer 9:22-23).

„Isten dicsőségre és szentségre hívta el népét; ezek megnyilvánulnak mindazok életében, kik őszinte kapcsolatban vannak vele. Ha pedig részeseivé lettek a mennyei adománynak, törekedjenek a tökéletességre... Isten dicsősége, hogy tisztaságát gyermekeinek adja. Szeretné látni, hogy az emberek elérik a legmagasabb színvonalat...

Ha elfogadta az evangéliumi hitet, a hívő következő feladata, hogy jelleméhez erényt tűzzön, s így tisztítsa meg szívét és készítse elő értelmét Isten ismeretének befogadására. Ez az ismeret az alapja minden igaz nevelésnek és minden őszinte szolgálatnak. Ez az egyetlen biztos védelem a kísértések ellen; egyedül ez tesz jellemben hasonlóvá Istenhez. Az Isten, és Fiának, Jézus Krisztusnak ismerete által kapja minden hívő mindazt, *»ami az életre és kegyességre hasznos«*. Semmi jó adomány nincs megtagadva attól, aki őszintén vágyik elnyerni Isten igazságát.

A hívő elé tárul a Krisztushoz való hasonlóság csodálatos lehetősége, a törvény minden tétele iránti engedelmesség. De az ember önmagától képtelen eleget tenni a feltételnek. Az Isten Igéje szerinti szentség, amit el kell érnie, hogy üdvözülhessen, az isteni kegyelem munkájának eredménye, ha alázatosan meghajol az igazság Lelke fegyelmező és fékező befolyása előtt... Sokan megpróbálnak a keresztyényi előrehaladás létrájára fellépni. Azonban feljebb jutva, emberi erőben kezdenek bizakodni és csakhamar szem elől tévesztik Jézust, hitük megkezdőjét és bevezetőjét. Ennek következménye a kudarc: az eddigi eredmények elvesztése. Valóban szánalomra méltó azok állapota, kik az úton elfáradva engedik, hogy őket a lélek ellensége az eddig elért keresztyényi kegyelemtől megfossza, melyet szívükben és életükben kifejlesztettek...

Ám nem mindenkit hálózhat be az ellenség fortélyja. Amikor minden földi dolog vége közeleg, lesznek hűségesekek, akik észreveszik az idők jeleit. Mialatt a magukat keresztyényeknek vallók tömegei cselekedeteikkel megtagadják hitüket, a maradék mindvégig kitart” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. Budapest, 2001, Advent Kiadó, 348-352. o.).